

Nalijme si čisté vody – jak je skutečně drahá voda v Evropě?

15. 10. 2025 vakinfocz

Vodné a stočné dnes představují nejen běžnou položku rodinných rozpočtů, ale také klíčový zdroj pro financování obnovy a rozvoje vodohospodářské infrastruktury. Zatímco cena vody bývá vnímána širokou veřejností především jako otázka sociální, pro vodohospodáře, regulátory i politické činitele se jedná o komplexní téma, kde se setkávají technické, ekonomické, právní a environmentální faktory.

Ing. Ondřej Beneš, Ph.D., MBA, LL.M.

Veolia Holding Česká republika, a.s., Praha

Příspěvek zazněl na konferenci [VAKINFO'25](#), 14.-15. října 2025.

V posledních letech je patrný rostoucí zájem o mezinárodní srovnávání cen vody. Média i politická reprezentace často prezentují srovnání cen v Praze s cenami ve světových metropolích. Taková porovnání jsou však z metodologického hlediska složitá, neboť každá země – a často i jednotlivá města – uplatňují rozdílné přístupy při výpočtu vodného a stočného a případných fixních poplatků.

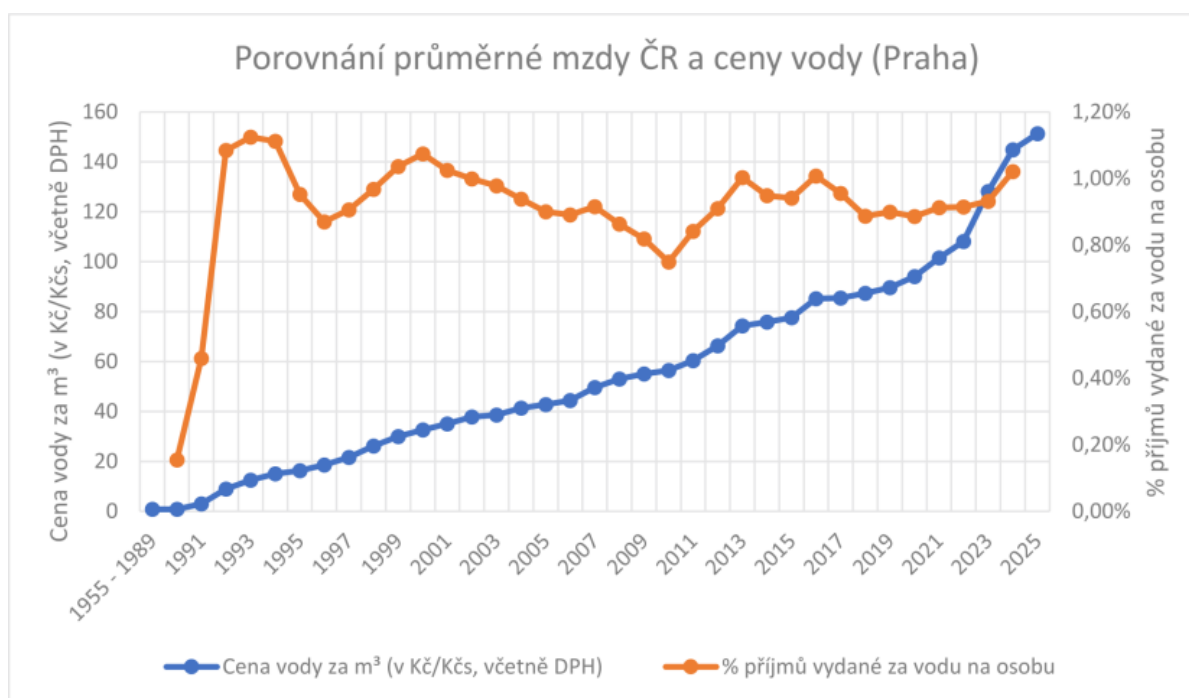
Cílem tohoto článku je poskytnout ucelený obraz o současném stavu cen vodného a stočného v České republice a zasadit jej do evropského kontextu.

Historický kontext vývoje cen v ČR

Do roku 1989 byly ceny vodného a stočného v Československu hluboko pod reálnými náklady. Za jeden m³ pitné vody obyvatel platil vodné ve výši 0,60 Kčs a stočné 0,20 Kčs. Tyto ceny byly výsledkem plošné státní dotace a neodrážely skutečné náklady. Výsledkem byl dlouhodobě podfinancovaný sektor se zastaralou infrastrukturou, do které se prakticky neinvestovalo, a se ztrátami vody dosahujícími až 50 %.

Zlom nastal po roce 1994, kdy stát přestal ceny dotovat. Od té doby ceny každoročně rostou a zahrnují nejen provozní výdaje, ale i investice do vodohospodářské infrastruktury. Průměrná cena vodného a stočného v ČR činila v roce 2023 **106,60 Kč/m³ včetně DPH**, a to například i kvůli zavedení poplatků za odběr surové vody a za vypouštění vyčištěných odpadních vod, přičemž nároky na kvalitu vypouštěných vod neustále rostou a ruku v ruce s tím stoupají i náklady na čištění. Přesto zůstávají roční náklady českých domácností v evropském srovnání nízké díky relativně úsporné spotřebě (87 l/os./den).

Při porovnání průměrných mezd v ČR (respektive v Československu) a ceny vodného a stočného v Praze, lze vysledovat, že i přes neustálý růst cen vody vydává obyvatelstvo stále přibližně stejné procento svých příjmů za vodné a stočné – to se pohybuje v rozmezí cca 0,8 – 1,1 % za osobu. Trend lze pozorovat v přiloženém grafu. V počátku 90. let je patrný proces postupného ukončení dotování ceny vodného a stočného.

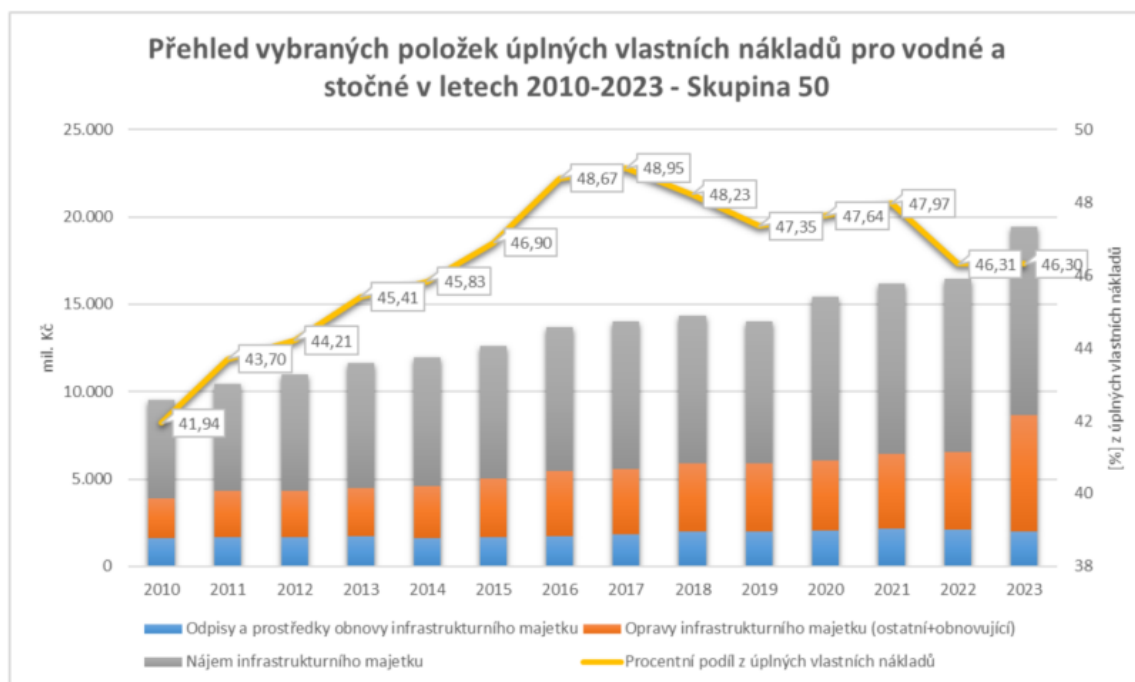
Cenová regulace a role PFO

V ČR je regulace cen vodného a stočného svěřena Ministerstvu financí, které stanovuje závazná pravidla pro tvorbu cen. V praxi to znamená povinnost zpracovatelů kalkulací uvádět všechny položky výpočtu ceny vodného a stočného.

Klíčovým nástrojem je zavedení povinnosti uvádění prostředků pro realizování Plánu financování obnovy (PFO). Pokud výsledná cena vodného a stočného stanovená obcí či provozovatelem nedosahuje úrovně ekonomicky oprávněných nákladů, musí kalkulace obsahovat položku „vnitřní dotace“. Tento rozdíl je vykázán jako „kompenzace dotací“ a zveřejněn v oficiálních dokumentech.

Mechanismus PFO přispěl k narovnání cen a ke zvýšení transparentnosti. Spotřebitelé mají možnost kontrolovat, zda cena pokrývá skutečné náklady a zda je nízká cena vody skutečně výsledkem dobrého hospodaření s VH infrastrukturou, či zda se jedná o politický kalkul obecního zastupitelstva. Tento model, unikátní v evropském kontextu, umožňuje zároveň ochránit obyvatele před skokovým zdražením vody.

V grafu níže lze pozorovat skokový nárůst procenta výdajů provozních společností na nájem, opravy a **prostředky obnovy** infrastrukturního majetku mezi lety 2019–2020, kdy byl vydán metodický pokyn MZe pro zpracování a dokládání realizace Plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací (graf je zpracován pro 50 největších provozních společností).

Mezinárodní srovnání cen vodného a stočného

Varšava zavedla od července 2025 novou tříletou tarifní strukturu. Cena vodného a stočného zde činí 5,90 PLN/m³ (cca 33 Kč), tedy výrazně méně než v České republice. Nižší cena je však dána omezenějším zahrnutím investičních nákladů a menším tlakem na obnovu infrastruktury. Investice do VH infastruktury jsou tak z velké části hrazeny z veřejných prostředků.

Ve **Vídni** činí tarify pro rok 2025 1,92 €/m³ (cca 48 Kč). Vídeňský systém je unikátní díky přívodu pramenité vody z hor, odkud je voda přiváděna gravitačními přivaděči. Navíc jsou na přivaděčích osazeny vodní turbíny a dochází tak k výrobě elektrické energie.

V **Berlíně** se můžeme setkat s poměrně nízkým tarifem 1,813 €/m³ v případě vodného a 2,210 €/m³ u stočného (celkem tedy cca 97,5 Kč), ale jedná se pouze o jednu ze dvou složek – vedle objemové ceny platí odběratelé i fixní cenu odvislou od velikosti vodoměru a maximální spotřeby. V případě malého vodoměru se spotřebou do 100 m³ činí denní poplatek za vodné 0,048 €/m³ a stočné 0,045 €/m³, přičemž na stočné není na rozdíl od vodného uvalena 7% DPH. Ročně tedy odběratel zaplatí dalších cca 34 € bez DPH i přes to, že se může jednat o rekreační objekt s prakticky nulovým odběrem vody. Samostatnou kapitolou je pak zpoplatnění odvádění srážkových vod, kdy za každý m² nepropustné plochy platí vlastník 2,21 € ročně, v případě, že nehospodaří se srážkovými vodami na svém pozemku.

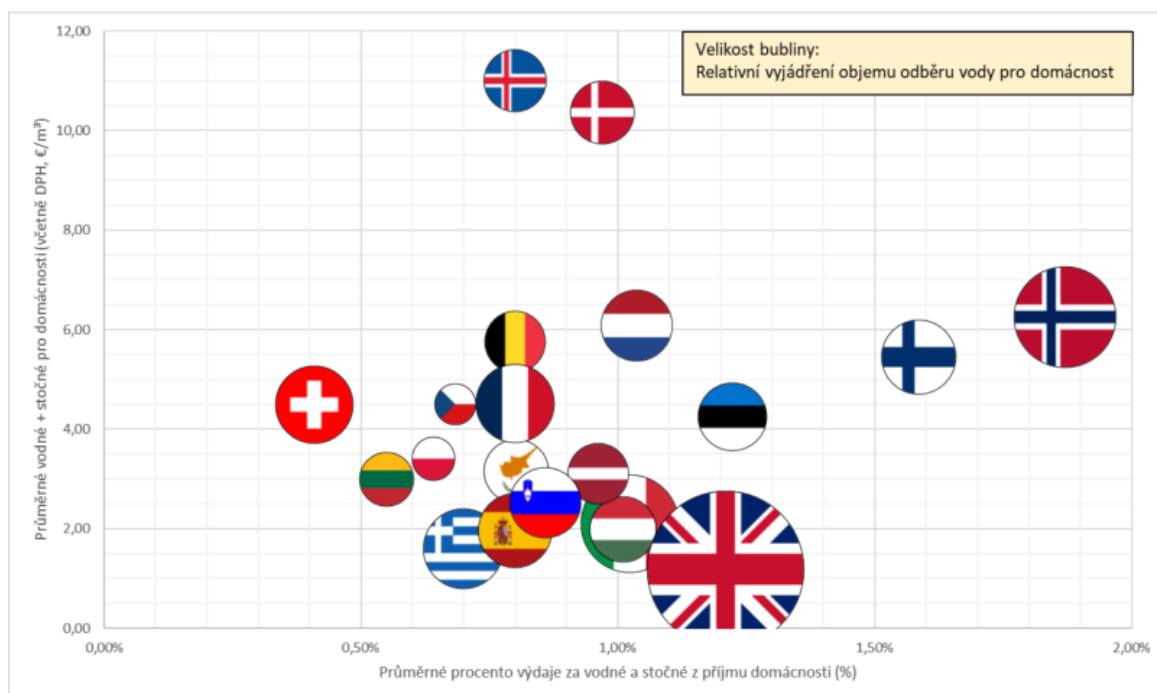
V případě **Toronta**, kde je tarif pro rok 2025 stanoven na 4,69 \$/m³ (cca 70 Kč) bývá cena vody často prezentována jako nižší než v Praze, skutečnost je ale složitější. Samotný tarif za m³ vody je sice relativně nízký, kanadský systém je však zatížen vysokými fixními poplatky. Domácnosti platí například přibližně 1 600 Kč za odečet vodoměru, 1 300 Kč za každou změnu zákazníka a až 86 000 Kč za instalaci vodoměru. Po započtení těchto nákladů stoupají celkové výdaje na vodu v průměru o 40 %. V Kanadě navíc vodárny neplatí za odběr surové vody a neuplatňuje se DPH, na druhou stranu je spotřeba domácností více než dvojnásobná oproti ČR, takže fixní náklady se rozpočítávají do většího objemu. Při komplexním pohledu proto vychází cena vody v Torontu naopak vyšší – podle propočtů více než dvojnásobná ve srovnání s Prahou.

V **Londýně** dosahuje podle tarifu pro rok 2025 cena vodného 2,47 £/m³ (cca 69 Kč) a cena stočného 1,55 £/m³ (cca 44 Kč). Spotřeba je zde výrazně vyšší než v České republice – více než 150 litrů na osobu a den – což vede k ročním účtům několiknásobně vyšším než v ČR. Celkové náklady dále navyšují fixní poplatky, které jsou v britském systému běžnou součástí fakturace stejně jako u výše zmíněného Toronta. V případě Londýna se jedná o 63,96 £ (cca 1800 Kč) za odběr pitné vody a 130,22 £ (cca 3 665 Kč) za vypouštění odpadní vody. Vedle těchto poplatků je fakturováno navíc fixně i za odvádění srážkových vod ve výši 80,06 £ (cca 2 253 Kč). Důležité je poznamenat, že fakturace probíhá každých 6 měsíců a vždy je zahrnut i výše zmíněný fixní poplatek. Provozovatel Thames Water Utilities Limited na svém webu uvádí, že z těchto fixních poplatků hradí vedle nákladů na administrativu spojenou s fakturací právě i údržbu provozovaných sítí.

V **Praze** se průměrná cena vodného a stočného v roce 2023 pohybovala kolem 115 Kč/m³, celorepublikový průměr pak činil 106,60 Kč/m³. Díky nízké spotřebě českých domácností, která se pohybuje kolem 87 litrů na osobu a den, se roční účet za vodu pro domácnost se dvěma osobami pohybuje okolo 7 300 Kč. To je suma, která v Londýně nepokryje ani roční fixní poplatky.

Rozdíly mezi jednotlivými státy ovlivňuje několik faktorů. Česká republika patří mezi nejúspornější země, pokud jde o spotřebu vody, zatímco ve Velké Británii nebo Kanadě je více než dvojnásobná. V mnoha zemích tvoří významnou část účtu fixní poplatky, které v ČR prakticky neexistují. Důležitou roli hrají také daně a poplatky za odběr surové vody – zatímco v Německu či Rakousku je vodárny neplatí, v České republice představují až 15 % výsledné ceny. Specifickým rysem českého modelu je také vysoký podíl složky PFO, která zajišťuje dlouhodobou udržitelnost infrastruktury a stabilitu systému.

Úspornost ČR je patrná z přiloženého grafu, ze kterého je patrný nízký odběr vody pro domácnosti (velikost bubliny), průměrná výše vodného a stočného (svislá osa) a relativně nízké procento rozpočtu domácnosti, které je vydáváno za vodné a stočné (vodorovná osa).

Metodologické limity mezinárodního srovnávání

Diskuse o cenách vody je často zatížena srovnáváním cen m^3 mezi jednotlivými státy či městy. Tento přístup je ovšem metodicky problematický a může vést k zavádějícím závěrům.

Za prvé, **rozsah zahrnutých služeb** se liší. Zatímco v České republice je cena vodného a stočného konstruována tak, aby zahrnovala provozní náklady i investice do infrastruktury, v některých státech jsou investice financovány částečně z veřejného rozpočtu. Výsledná cena pro domácnosti tak může působit nižší, aniž by skutečně odrážela plné ekonomické náklady.

Za druhé, **daňové zatížení** není jednotné. V ČR se na vodné a stočné vztahuje 12 % DPH, v jiných zemích je uplatněna snížená sazba (Francie 5,5 %, Belgie 6 %, Polsko 8 %, Rumunsko 9 %, Rakousko 10 %) nebo je služba od DPH zcela osvobozena (např. některé oblasti Německa a Velká Británie).

Za třetí, **fixní poplatky** – běžné zejména ve Francii, Velké Británii či Kanadě – mohou tvořit značnou část účtu. V Torontu například domácnosti platí kromě ceny za m^3 i vysoké jednorázové poplatky za připojení k vodovodní síti či za odečty vodoměrů. V Londýně jsou pak fixní poplatky automaticky přidány ke každému vyúčtování.

Za čtvrté, **spotřeba domácností** výrazně ovlivňuje výsledné účty. ČR patří k nejúspornějším zemím v Evropě (87 l/os./den), zatímco ve Velké Británii nebo Kanadě je spotřeba více než dvojnásobná. I při nižší ceně za m^3 tak může být celkový roční účet výrazně vyšší. V případě nízké spotřeby vody v ČR je pak nutné uvažovat i o vyšším podílu fixních nákladů na 1 m^3 – v zemích s vyšší spotřebou vody se fixní výdaje rozpočítají do vyššího objemu vody a jejich podíl není tak významný jako u zemí s nižší spotřebou.

Metodologicky korektní srovnání by proto mělo zahrnovat nejen konečnou cenu za m^3 , ale také fixní poplatky, daňové zatížení a zdroje financování investic. Bez těchto parametrů jsou mediální titulky o dražší vodě v Praze než v Torontu přinejmenším zavádějící.

Závěr

Na první pohled může voda v Praze působit draze, pokud srovnáváme pouze cenu za m^3 . Pokud ale vezmeme v úvahu celkovou spotřebu domácností, fixní poplatky, daňové zatížení a způsob financování investic, obrázek se zásadně mění. Česká republika patří mezi nejúspornější země v Evropě, domácnosti za vodu vydávají menší podíl svého rozpočtu než domácnosti než v mnoha zahraničních metropolích a systém PFO zajišťuje dlouhodobou stabilitu infrastruktury.

Vodní hospodářství by se tedy nemělo posuzovat pouze podle cenovky za m^3 , ale i dle toho, jak efektivně a udržitelně je systém spravován – a v tomto ohledu je český model příkladem promyšlené rovnováhy mezi dostupností, kvalitou a udržitelností, a to nejen infrastrukturní, ale i environmentální.

zdroj: [Nalijme si čisté vody – jak je skutečně drahá voda v Evropě? – vakinfo.cz](http://vakinfo.cz)